

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md
Tel. (022) 76-84-88; Fax: (022) 66-
05-89

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

08-08-22 nr 4-35/1-1677

08.08.2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28, mun. Chișinău

Curtea de Apel Chișinău expediază în adresa dumneavoastră, Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate prezentată în conformitate cu art. 135 alin.(1) lit. a) și lit. g) din Constituție, depusă de către avocatul Buliga Dumitru în cauza penală de învinuire a lui Leancă Iuliana-Iana Iulică, care se examinează în ordine de apel și copia încheierii Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022.

*Anexă: Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate
Copia încheierii din 07 iunie 2022 (7 file)*

**Președintele interimar
al Curții de Apel Chișinău**

Anatolie MINCIUNA

Executor: Iana Leorda
Telefon : 022-635-329

12:55
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 133 p
"09" "08" 2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire **BULIGA** 2. Prenume **DUMITRU**

3. Funcția **AVOCAT**

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității: *sintagmei „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în coraport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție, care prevăd că, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate. Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile. Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult pînă la 12 luni. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.*

Problema de constituționalitate pe care o ridicăm nu a constituit obiect de examinare anterior la Curtea Constituțională, și astfel echivalează cu faptul inexistenței unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. Pe rolul Curții de Apel Chișinău, se află în examinare apelul declarat de inculpata Leanca Iuliana-Iana împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 1-359/18 din 25.05.2021, prin care, Leanca Iuliana-Iana a fost condamnată la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, fiindu-i aplicată prin aceeași sentință și măsura preventivă sub formă de arest preventiv pînă la definitivarea sentinței în temeiul art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală.

În temeiul art. 195 din Codul de procedură penală, art. 25 alin. (4) și (6) din Constituție, art. 5 din CEDO, partea apărării a depus cerere privind revocarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv aplicată față de inculpată prin sentința primei instanțe.

Prin aceeași sentință, s-a dispus aplicarea în privința inculpatei, măsura preventivă, arestul preventiv, pînă la rămânerea definitivă a prezentei sentințe, iar pe durata arestării preventive, inculpata urmează a fi deținută în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, care precum se relevă este un izolator de urmărire penală, iar toate izolatoarele de urmărire penală sunt considerate penitenciare de tip închis.

Tot din dispozitivul sentinței nominalizate se reține că, executarea pedepsei aplicate inculpatei, conform prevederilor art. 196 din Codul de executare, se pune în sarcina penitenciarului respectiv, adică de tip închis pentru femei. Conform listei penitenciarelor stabilită de Administrația Națională a Penitenciarelor, penitenciar de tip închis pentru femei este Penitenciarul nr. 7 – Rusca. Suplimentar, în Penitenciarul nr. 7 – Rusca se creează un sector de tip semiînchis pentru deținerea condamnatelor majore de gen feminin, un sector de tip deschis pentru deținerea condamnatelor majore de gen feminin, un sector pentru minori pentru deținerea condamnatelor de gen feminin și un sector pentru deținerea femeilor gravide și mamelor care au copii în vîrstă de pînă la 3 ani.

La moment Leanca Iuliana-Iana are statut de inculpată și prevenită fiind arestată preventiv, care este deținută în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău (izolator de urmărire penală) fiind un penitenciar de tip închis, pe când inculpata a fost condamnată la închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, iar astfel, pînă la definitivarea sentinței, măsura preventivă aplicată poate fi revocată în ordinea prevăzută de art. 195 din Codul de procedură penală, însă

această normă reglementează vag procedura de revocare sau înlocuire a măsurii preventive, nefiind reglementată expres procedura de revocare sau înlocuire a măsurii preventive de către instanța de apel, în cazul aplicării măsurii preventive sub forma arestării conform art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală până la definitivarea sentinței, prin sentința de condamnare a primei instanțe.

Faptul că Leanca Iuliana-Iana are statut de inculpată-prevenită și execută măsura preventivă sub forma arestului preventiv dar nu pedeapsa aplicată prin sentința primei instanțe rezultă și din prevederile art. 466 alin. (1) - (3) din Codul de procedură penală în acord cu care, **hotărîrea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data cînd a rămas definitivă. Hotărîrea primei instanțe rămîne definitivă [...] la data pronunțării hotărîrii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărîrilor menționate sau dacă apelul a fost respins cînd nu s-a declarat recurs în termen ori cînd recursul declarat a fost retras înăuntrul termenului stabilit. Hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel.**

Această concluzie este expusă și de Curtea Constituțională a Republicii Moldova la sesizarea nr.19g/2019 privind excepția de neconstituționalitate cu privire la persoanele considerate condamnate pentru comiterea unei infracțiuni.

Astfel, la data de 11 februarie 2019 Curtea a statuat la pct. 29, ipotezele în care hotărîrea instanței de judecată devine definitivă și, în consecință, executorie. Curtea relevă că în conformitate cu alineatul 3 al art. 466 din Codul de procedură penală, hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel. **Așadar, persoana se consideră condamnată de comiterea unei infracțiuni, între altele, de la data la care a fost pronunțată decizia instanței de apel (de condamnare sau de menținere a sentinței de condamnare).**

În speță, sentința primei instanțe nu este definitivă, iar măsura preventivă aplicată până la definitivarea sentinței considerăm ca fiind susceptibilă de revocare, iar în legătură cu aceasta, a fost depusă cerere de revocare a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în ordinea prevăzută de art. 195 din Codul de procedură penală, fiind invocat că, în speță, termenul indicat de instanță până la definitivarea sentinței este unul ilegal în viziunea apărării, deoarece în conformitate cu art. 186 alin. (3) din Codul de procedură penală, **arestul se dispune pe un termen de cel mult 30 zile**, fiind o normă imperativă raportată la Constituție, la jurisprudența Curții Constituționale, la CEDO și la jurisprudența CtEDO.

Deși la art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, este prevăzut că, *în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului pînă cînd sentința va deveni definitivă*, în practică se interpretează această normă ca o autorizare a primei instanțe de a aplica măsura preventivă pe o perioadă nedeterminată în timp și incertă legată de rezultatul devenirii definitive a sentinței.

În așa mod, sintagma „*pînă cînd sentința va deveni definitivă*” de la art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, este contrară art. 25 alin. (4) și (6) din Constituție, care prevede expres termenul de arestare a persoanei și că pe parcursul procesului persoana urmează a fi eliberată, iar din aceste considerente, la art. 195 din Codul de procedură penală, legiuitorul a prevăzut instituția înlocuirii, revocării sau încetării de drept a măsurii preventive, însă nu a reglementat cu suficientă precizie această procedură de revocare sau înlocuire a măsurii preventive în cazul aplicării ei prin sentința de condamnare pronunțată de prima instanță, fapt ce face neclara și neprevizibilă această normă contrară art. 1 alin. (3) din Constituție.

La fel, s-a invocat că, măsura preventivă – arestarea preventivă în scopul asigurării executării sentinței prevăzută la art. 175 alin. (2) și alin. (3) pct. 11) din Codul de procedură penală, aplicată prin dispozitivul sentinței de condamnare pronunțat de prima instanță, nu echivalează cu pedeapsa penală aplicată prin dispozitivul sentinței de condamnare pronunțată de prima instanță, or, pedeapsa aplicată poate fi modificată, sau chiar persoana poate fi achitată etc. la pronunțarea deciziei definitive de instanța ierarhic superioară, situație în care intervine încetarea de drept a măsurii preventive conform art. 195 alin. (5) din Codul de procedură penală, pe cînd în speță, fiind la moment doar o măsură preventivă privativă de libertate, aceasta ar trebuie să fie posibil de a fi revocată conform art. 195 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură penală.

Arestul preventiv trebuie aplicat doar în cazuri strict necesare, în care nu există alternative, și ca o măsură de ultimă instanță, iar nu ca măsură de pedeapsă. În acest context, Curtea Constituțională reține, cu titlu de principiu, că gravitatea faptei imputate prin ea însăși nu justifică aplicarea măsurii arestului preventiv. Așadar, stabilirea unor termene pentru aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, atât în faza urmăririi penale, cât și în faza judecării cauzei, reprezintă un element important în desfășurarea procesului penal, fără de care ar fi imposibilă respectarea principiilor fundamentale ale procesului penal, respectiv legalitatea, prezumția de nevinovăție, principiul aflării adevărului, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în procesul penal. Curtea reține că, potrivit articolului 25 alin. (4) din Constituție, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Prin urmare, fiecare prelungire a duratei arestării preventive nu poate depăși 30 de zile, atât la etapa urmăririi penale, cât și la etapa judecării cauzei. (HCC nr. 3 din 23.02.2016, § 92, § 100, § 102, § 103).

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. În opinia noastră, sintagma „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală contravine art. 1 alin. (3) din Constituție, deoarece această normă nefiind suficient de clară, permite interpretarea ei în practica judiciară ca o autorizare necondiționată a arestării preventive pe o perioadă nedeterminată de timp, fiindcă ar depinde de un eveniment viitor și incert legat de rezultatul definitivării sentinței de condamnare, uneori depășind și termenul pedepsei aplicate prin sentința primei instanțe, iar totodată, contravine și art. 25 alin. (4) și (6) din Constituție, deoarece ar prevedea o perioadă de arestare de până la definitivarea sentinței, nefiind reglementată nici procedura de eliberare din arest în acest interval de timp în cazul în care motivele arestării ar dispărea, în timp ce art. 25 alin. (4) și (6) din Constituție prevede că, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.

Așadar, în temeiul art. 25 din Constituție, chiar și după pronunțarea sentinței primei instanțe de condamnare și până la definitivarea sentinței, măsura preventivă aplicată sub formă de arest preventiv sau arest la domiciliu poate fi prelungită numai de către instanța judecătorească în condițiile legii cel mult până la 12 luni, iar în această perioadă, aplicarea arestului sau prelungirea acestuia poate avea loc doar în temeiul unui mandat emis de judecător pentru o durată de cel mult 30 zile.

Arestarea persoanei inculpate prin sentința primei instanțe până la definitivarea ei, este contrară art. 25 din Constituție, iar sintagma de la art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală care prevede că, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă, contravine art. 25 alin. (4) din Constituție care prevede expres că arestarea trebuie să fie în baza unui mandat judecătorec pe un termen de până la 30 zile, iar prelungirea arestului nu poate depăși 12 luni.

Important este a menționa că arestul preventiv nu poate fi aplicat ca o măsură de pedeapsă, de aici și faptul că atâta timp cât sentința de condamnare nu este definitivă, aceasta nu poate fi pusă în executare, iar deși conform art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă, aceasta deloc nu înseamnă că în temeiul acestei dispoziții nu ar trebui să fie eliberat un mandat de arestare pe un

termen de până la 30 zile și care ar putea fi prelungit doar până la 12 luni, altfel, se ridică probleme de neconstituționalitate a art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală ca fiind contrar art. 25 alin. (4) din Constituție.

Aici urmează să se observe considerentele Curții Constituționale care a reținut că, arestul preventiv trebuie aplicat doar în cazuri strict necesare, în care nu există alternative, și ca o măsură de ultimă instanță, iar nu ca măsură de pedeapsă. În acest context, Curtea reține, cu titlu de principiu, că gravitatea faptei imputate prin ea însăși nu justifică aplicarea măsurii arestului preventiv. Așadar, stabilirea unor termene pentru aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, atât în faza urmăririi penale, cât și în faza judecării cauzei, reprezintă un element important în desfășurarea procesului penal, fără de care ar fi imposibilă respectarea principiilor fundamentale ale procesului penal, respectiv legalitatea, prezumția de nevinovăție, principiul aflării adevărului, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în procesul penal. Curtea reține că, potrivit articolului 25 alin. (4) din Constituție, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Prin urmare, fiecare prelungire a duratei arestării preventive nu poate depăși 30 de zile, atât la etapa urmăririi penale, cât și la etapa judecării cauzei. (HCC nr. 3 din 23.02.2016, § 92, § 100, § 102, § 103).

În această ordine de idei, Curtea reține că, potrivit articolului 140 din Constituție, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate. În scopul dezvoltării normei constituționale, art. 28 din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională prevede că actele Curții Constituționale sunt acte oficiale și executorii pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale (HCC nr. 9 din 29.04.2016, §§ 13 - 14).

În context, și omisiunea legislativă de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, contravine art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1) și (6) din Constituție, deoarece la art. 195 din Codul de procedură penală foarte vag este reglementată procedura de revocare și de înlocuire a măsurii preventive, nefiind expres prevăzută procedura de revocare sau înlocuire de către instanța de apel a măsurii preventive aplicată prin sentința primei instanțe până la definitivarea acesteia, pe când în art. 25 alin. (1) și (6) din Constituție legiuitorul constituant a consfințit că, libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.

Astfel, deși motivele arestării pot dispărea după pronunțarea sentinței de către prima instanță sau pe parcursul judecării cauzei de către instanța de apel, din moment ce procedura de revocare sau înlocuire a măsurii preventive aplicată prin sentința primei instanțe nu este reglementată corespunzător în art. 195 din Codul de procedură penală, instanța de apel este ținută de soluția pronunțată de prima instanță pe marginea măsurii preventive până la definitivarea (sau casarea) sentinței primei instanțe, iar astfel, contrar art. 25 alin. (1) și (6) din Constituție, instanța de apel nu poate garanta efectiv libertatea individuală și siguranța persoanei inculpate arestate până la definitivarea sentinței prin sentința primei instanțe, deoarece chiar dacă motivele arestării au dispărut, nu poate elibera inculpatul arestat prin dispozitivul sentinței de condamnare pronunțat de prima instanță conform art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, atâta timp cât, legiuitorul contrar art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1) și (6) din Constituție nu a reglementat cu suficientă precizie la art. 195 din Codul de procedură penală, procedura de revocare sau de înlocuire a măsurii preventive aplicate față de inculpat prin sentința primei instanțe până la definitivarea acesteia, deoarece astfel, măsura preventivă este aplicată pe o perioadă nedeterminată de timp, fiindcă ar depinde de un eveniment viitor și incert legat de rezultatul definitivării sentinței de condamnare, sentință care ar putea fi casată de instanța de apel doar odată cu soluționarea fondului

cauzei, pe când instituția revocării sau înlocuirii măsurii preventive, în astfel de ipostaze, devine inoperantă contrar art. 25 alin. (1) și (6) din Constituție.

Astfel, trebuie să se rețină că, potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.*

Iar în virtutea principiului statului de drept din care derivă și principiul legalității este inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică, încălcarea supremației Constituției, prin ingerințe arbitrare în drepturile și libertățile fundamentale ale omului care trebuie să fie garantate în mod efectiv.

Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă a explicat cu valoare de principiu că, *principiul legalității este parte componentă a principiilor statului de drept, consacrat prin art. 1 alin. (3) din Constituție. Respectarea legilor este obligatorie, iar încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept* (HCC nr. 3 din 09.02.2012, §31; HCC nr. 22 din 16.07.2015, §§ 50-51; HCC nr. 30 din 08.12.2015, §37; HCC nr. 24 din 27.07.2017, §§ 78-79).

Deși atunci când se pune în discuție „legalitatea” detenției, inclusiv problema respectării „căilor legale”, Convenția Europeană face trimitere la legislația națională. Ea impune în primul rând ca orice arestare sau detenție să aibă o bază legală în dreptul intern, **însă privește și calitatea legislației** (a se vedea *Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, § 125). (HCC nr. 15 din 28.05.2020, § 53).

Or, problema legată de respectarea principiului statului de drept impune statelor membre la Convenție ca **legislația națională să fie clară, previzibilă și accesibilă**, iar Republica Moldova conform art. 1 alin. (3) din Constituție este un stat de drept, principiu din care derivă și principiul legalității, iar din principiul legalității rezultă că legile trebuie să fie clare, previzibile și accesibile și conforme Constituției (art. 7 din Constituție) și conforme Convenției Europene etc.

„În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că în cazul unor măsuri privative de libertate este deosebit de important să fie respectat principiul certitudinii juridice și orice privare de libertate trebuie efectuată „în conformitate cu o procedură prevăzută de lege”. **Dispozițiile care pot genera interpretări contradictorii din partea autorităților sau care se exclud reciproc nu îndeplinesc cerința „calității legii” impusă de Convenție** (*Nasrullojev v. Rusia*, 11 octombrie 2007, §§ 71, 77)” (HCC nr. 15 din 28.05.2020, § 60). „[...]”.

Finalmente, ducând cont de raționamentele expuse și considerentele Înaltei Curți citate supra, considerăm că normele contestate sunt contrare art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Admiterea prezentei sesizări.

Declararea sesizării admisibilă.

Exercitarea controlului constituționalității: sintagmei „*până când sentința va deveni definitivă*” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în coraport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție, care prevăd că, *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate. Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile. Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către*

judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.

Admiterea excepției de neconstituționalitate ridicată asupra: sintagmei „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în coraport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție, care prevăd că, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate. Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile. Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.

Expedierea unei adrese Parlamentului Republicii Moldova prin care să lichideze lacuna existentă la pct. 5) alin. (1) art. 395 și art. 195 din Codul de procedură penală.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Date suplimentare la momentul depunerii sesizării lipsesc.

VII – LISTA DOCUMENTELOR

17. Copia cererii de revocare a măsurii preventive, copia cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și copia încheierii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

VIII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formulat de sesizare sunt exacte.

Data: 07.06.2022

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

3

Dosarul nr. 1a-2085/21 Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
nr. 1-18147562-02-1a-04102021 Judecători : Aureliu Postica, Radu Grecu,
Nadejda Mazur

ÎNCHIEIERE

07 iunie 2022

municipiul Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Judecătorii

Cu participarea:

Procurorului:

Avocatului:

Iurie Iordan

Elena Cojocari, Marcel Juganari

Radu Sâli

Dumitru Buliga

Judecând în ședința închisă cererea înaintată de avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică privind sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5 alin. (1) art. 395 din codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în raport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție.

CONSTATĂ :

1. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află pentru examinare în ordine de apel, cauza penală de învinuire a lui Leanca Iuliana-Iana Iulică în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d), art. 206 alin. (3) lit. b¹), art. 206 alin. (3) lit. b), b¹) art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal.

2. La 07 iunie 2022, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Dumitru Buliga în interesele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică au solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală și art. 195 din Codul de procedură penală.

În motivarea acesteia a indicat că, pe rolul Curții de Apel Chișinău, se află în examinare apelul declarat de inculpata Leanca Iuliana-Iana împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 1-359/18 din 25.05.2021, prin care, Leanca Iuliana-Iana a fost condamnată la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, fiindu-i aplicată prin aceeași sentință și măsura preventivă sub formă de arest preventiv până la definitivarea sentinței în temeiul art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală.

În temeiul art. 195 din Codul de procedură penală, art. 25 alin. (4) și (6) din Constituție, art. 5 din CEDO, partea apărării a depus cerere privind revocarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv aplicată față de inculpată prin sentința primei instanțe.

Prin aceeași sentință, s-a dispus aplicarea în privința inculpatei, măsura preventivă, arestul preventiv, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe, iar pe durata arestării preventive, inculpata urmează a fi deținută în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, care precum se

relevă este un izolator de urmărire penală, iar toate izolatoarele de urmărire penală sunt considerate penitenciare de tip închis.

Tot din dispozitivul sentinței nominalizate se reține că, executarea pedepsei aplicate inculpatei, conform prevederilor art. 196 din Codul de executare, se pune în sarcina penitenciarului respectiv, adică de tip închis pentru femei. Conform listei penitenciarelor stabilită de Administrația Națională a Penitenciarelor, penitenciar de tip închis pentru femei este Penitenciarul nr. 7 - Rusca. Suplimentar, în Penitenciarul nr. 7 - Rusca se creează un sector de tip semiînchis pentru deținerea condamnatelor majore de gen feminin, un sector de tip deschis pentru deținerea condamnatelor majore de gen feminin, un sector pentru minori pentru deținerea condamnatelor de gen feminin și un sector pentru deținerea femeilor gravide și mamelor care au copii în vârstă de până la 3 ani.

La moment Leanca Iuliana-Iana are statut de inculpată și prevenită fiind arestată preventiv, care este deținută în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău (izolator de urmărire penală) fiind un penitenciar de tip închis, pe când inculpata a fost condamnată la închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, iar astfel, până la definitivarea sentinței, măsura preventivă aplicată poate fi revocată în ordinea prevăzută de art. 195 din Codul de procedură penală, însă această normă reglementează vag procedura de revocare sau înlocuire a măsurii preventive, nefiind reglementată expres procedura de revocare sau înlocuire a măsurii preventive de către instanța de apel, în cazul aplicării măsurii preventive sub forma arestării conform art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală până la definitivarea sentinței, prin sentința de condamnare a primei instanțe.

Faptul că Leanca Iuliana-Iana are statut de inculpată-prevenită și execută măsura preventivă sub forma arestului preventiv dar nu pedeapsa aplicată prin sentința primei instanțe rezultă și din prevederile art. 466 alin. (1) - (3) din Codul de procedură penală în acord cu care, hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă. Hotărârea primei instanțe rămâne definitivă [...] la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărârilor menționate sau dacă apelul a fost respins când nu s-a declarat recurs în termen ori când recursul declarat a fost retras înăuntru! termenului stabilit. Hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel.

Această concluzie este expusă și de Curtea Constituțională a Republicii Moldova la sesizarea nr.19g/2019 privind excepția de neconstituționalitate cu privire la persoanele considerate condamnate pentru comiterea unei infracțiuni.

Astfel, la data de 11 februarie 2019 Curtea a statuat la pct. 29, ipotezele în care hotărârea instanței de judecată devine definitivă și, în consecință, executorie. Curtea relevă că în conformitate cu alineatul 3 al art. 466 din Codul de procedură penală, hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel. Așadar, persoana se consideră condamnată de comiterea unei infracțiuni, între altele, de la data la care a fost pronunțată decizia instanței de apel (de condamnare sau de menținere a sentinței de condamnare).

În speță, sentința primei instanțe nu este definitivă, iar măsura preventivă aplicată până la definitivarea sentinței o consideră partea apărării ca fiind susceptibilă de revocare, iar în legătură cu aceasta, a fost depusă cerere de revocare a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în ordinea prevăzută de art. 195 din Codul de procedură penală, fiind invocat că, în speță, termenul indicat de instanță până la definitivarea sentinței este unul ilegal în viziunea apărării, deoarece în conformitate cu art. 186 alin. (3) din Codul de procedură penală, arestul se dispune pe un termen de cel mult 30 zile, fiind o normă imperativă raportată la Constituție, la jurisprudența Curții Constituționale, la CEDO și la jurisprudența CtEDO.

Deși la art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, este prevăzut că, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția privitoare la măsura

preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă, în practică se interpretează această normă ca o autorizare a primei instanțe de a aplica măsura preventivă pe o perioadă nedeterminată în timp și incertă legată de rezultatul devenirii definitive a sentinței.

În așa mod, sintagma „până când sentința va deveni definitivă” de la art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, este contrară art. 25 alin. (4) și (6) din Constituție, care prevede expres termenul de arestare a persoanei și că pe parcursul procesului persoana urmează a fi eliberată, iar din aceste considerente, la art. 195 din Codul de procedură penală, legiuitorul a prevăzut instituția înlocuirii, revocării sau încetării de drept a măsurii preventive, însă nu a reglementat cu suficientă precizie această procedură de revocare sau înlocuire a măsurii preventive în cazul aplicării ei prin sentința de condamnare pronunțată de prima instanță, fapt ce face neclara și neprevizibilă această normă contrar art. 1 alin. (3) din Constituție.

La fel, s-a invocat că, măsura preventivă - arestarea preventivă în scopul asigurării executării sentinței prevăzută la art. 175 alin. (2) și alin. (3) pct. 11) din Codul de procedură penală, aplicată prin dispozitivul sentinței de condamnare pronunțat de prima instanță, nu echivalează cu pedeapsa penală aplicată prin dispozitivul sentinței de condamnare pronunțată de prima instanță, or, pedeapsa aplicată poate fi modificată, sau chiar persoana poate fi achitată etc. la pronunțarea deciziei definitive de instanța ierarhic superioară, situație în care intervine încetarea de drept a măsurii preventive conform art. 195 alin. (5) din Codul de procedură penală, pe când în speță, fiind la moment doar o măsură preventivă privativă de libertate, aceasta ar trebuie să fie posibil de a fi revocată conform art. 195 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură penală.

Arestul preventiv trebuie aplicat doar în cazuri strict necesare, în care nu există alternative, și ca o măsură de ultimă instanță, iar nu ca măsură de pedeapsă. În acest context, Curtea Constituțională reține, cu titlu de principiu, că gravitatea faptei imputate prin ea însăși nu justifică aplicarea măsurii arestului preventiv. Așadar, stabilirea unor termene pentru aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, atât în faza urmăririi penale, cât și în faza judecării cauzei, reprezintă un element important în desfășurarea procesului penal fără de care ar fi imposibilă respectarea principiilor fundamentale ale procesului penal, respectiv legalitatea, prezumția de nevinovăție, principiul aflării adevărului, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în procesul penal. Curtea reține că, potrivit articolului 25 alin. (4) din Constituție, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Prin urmare, fiecare prelungire a duratei arestării preventive nu poate depăși 30 de zile, atât la etapa urmăririi penale, cât și la etapa judecării cauzei. (HCC nr. 3 din 23.02.2016, §92, §100, §102, §103).

Astfel, obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate îl constituie sintagma „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală *de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive* - arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în coraport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție, care prevăd că, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate. Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile. Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța

11

judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.

3. În ședința instanței de apel, avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică și inculpata și au pledat pentru admiterea cererii depuse în acest sens privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală și art. 195 din Codul de procedură penală.

4. Procurorul participant în ședință Radu Sâli, a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

5. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul penal conchide de a admite cererea avocatului Dumitru Buliga în interesele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică cu referire la sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală și art. 195 din Codul de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea sesizării, Colegiul penal constată următoarele.

La 04 octombrie 2021, la Curtea de Apel Chișinău a parvenit spre examinare în ordine de apel, cauza penală de învinuire a lui Leanca Iuliana-Iana Iulică în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d), art. 206 alin. (3) lit. b¹), art. 206 alin. (3) lit. b), b¹) art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 mai 2021, Leanca Iuliana-Iana Iulică, s-a recunoscut vinovat Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d), Cod penal, (*episodul din iunie 2012, parte vătămată Guțu Victoria*) în colaborare cu art. 70 alin. (3), 79 Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 5 (cinci) ani și 2 (două) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul prestării servicii și relații cu publicul și alte activități conexe pe un termen de 3 (trei) ani.

S-a recunoscut vinovată Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b¹), Cod penal (*episodul din iunie 2012, parte vătămată Matei Ana*) în colaborare cu art. 70 alin. (3), 79 Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 7 (șapte) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul prestării servicii și relații cu publicul și alte activități conexe pe un termen de 4 (patru) ani.

S-a recunoscut vinovată Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), și b¹), Cod penal (*episodul din septembrie-octombrie 2015, părți vătămate Popa Irina, Negru Alexandra, Valentina Slivoșki, Iulia Purice*) în colaborare cu art. 70 alin. (3¹), 79 Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul prestării servicii și relații cu publicul și alte activități conexe pe un termen de 4 (patru) ani.

S-a recunoscut vinovată Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. c), Cod penal (*episodul din septembrie-octombrie 2015, martor Inna Druga (Popa)*, în colaborare cu art. 70 alin. (3¹), 79 Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Conform art. 84 alin. (1) și (2) Cod Penal al RM, în colaborare cu art. 70 alin. (4), 79 Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe

un termen de 10 (zece) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul prestării servicii și relații cu publicul și alte activități conexe pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a aplicat față de Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, măsura preventivă sub formă de "arest preventiv" până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

Pe durata arestării preventive a lui Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, acesta urmează a fi deținută în Penitenciarul nr.13 din mun. Chișinău.

S-a anunțat în căutare Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, iar căutarea acesteia se va executa de către organul afacerilor interne competent.

Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare aplicat lui Leanca Iuliana-Iana Iulică, a.n. 15.05.1996, de calculat din momentul reținerii acesteia, cu includerea în termenul executării pedepsei a perioadei reținerii și arestării, din data de 12.02.2018 până la data de 01.03.2018.

S-a respins cererea părților vătămate Guțu Victoria și Matei Ana, privind încasarea prejudiciului material a câte 3500 (trei mii cinci sute) dolari americani, ca fiind neîntemeiate.

Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către inculpata Leanca Iuliana-Iana Iulică, astfel cauza penală la moment este examinată de Curtea de Apel Chișinău.

Potrivit prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, este prevăzută legalitatea procesului penal astfel:

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

(3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

(3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin.(3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, (1) Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor

Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

7. Astfel, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

8. În speță, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagma „*până când sentința va deveni definitivă*” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul.

9. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Leanca Iuliana-Iana Iulică, în dosarul nr. 1a-2085/21, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Excepția este formulată de către subiectul abilitat cu acest drept, în baza art. 7 alin. (3¹) lit. b) Cod de procedură penală.

10. Norma contestată constituie sintagma sintagma „*până când sentința va deveni definitivă*” de la pct. 5) alin. (1) art. 395 din Codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală *de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul*, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în coraport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (I), (4) și (6) din Constituție, care prevăd că, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate. Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile. Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.

11. La caz, se constată că sesizarea depusă se referă la *constituționalitatea prevederilor menționate a legii penale, sub aspectul calității, accesibilității, clarității și previzibilității legii*, în speță aceste prevederi urmând a fi aplicate.

12. Mai mult decât atât, Colegiul penal relevă că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

13. Drept consecință, în urma verificării respectării prevederilor art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală, Colegiul constată că sunt întrunite condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, astfel sesizarea avocatului Dumitru Buliga în numele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică, urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 7 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE:

Admite cererea înaintată de avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5 alin. (1) art. 395 din codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în raport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție.

Se suspendă examinarea dezbaterilor judiciare în prezenta cauză penală de învinuire a inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d), art. 206 alin. (3) lit. b¹), art. 206 alin. (3) lit. b), b¹) art. 220 alin. (2) lit. c) Cod Penal a RM, până la pronunțarea de către Curtea Constituțională asupra prezentei cereri.

Se expediază sesizarea avocatului Dumitru Buliga în numele inculpatei Leanca Iuliana-Iana Iulică privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea controlului constituționalității sintagmei „până când sentința va deveni definitivă” de la pct. 5 alin. (1) art. 395 din codul de procedură penală și a omisiunii legislative de la art. 195 din Codul de procedură penală de nereglementare clară a procedurii de revocare sau înlocuire a măsurii preventive – arestul, aplicat prin sentința primei instanțe până la definitivarea sentinței, în raport cu art. 1 alin. (3) și art. 25 alin. (1), (4) și (6) din Constituție către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței:
Judecătorii:

Copia corespunde cu originalul

*Președintele interimar
al Curții de Apel Chișinău*

Anaoliie Minciuna

